

*****

VELEHRADSKÝ Z(S)PRAVODAJ

Vydává Správní rada (Trustees) St. Wenceslaus House (Reg. Charity No.241 281) a Velehradský výkonný výbor se sídlem 22 Ladbroke Square, London W11 3NA pro potřeby českých a slovenských krajanů ve Velké Británii - www.velehrad.org.uk

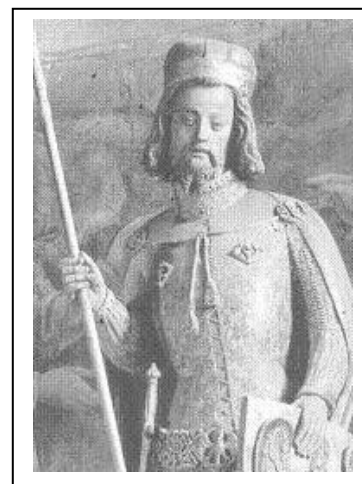
říjen/október 2010

číslo 23

*****

Sv. Václav – světec a státník...

Svátek sv. Václava je už zas delší dobu státním svátkem, což tak má zcela pochopitelně být, neb tomu tak bylo téměř po tisícovku let. Dnes je totiž „opět“ jasné, že kníže Václav byl ve své době osobností zcela mimořádnou a aura svatosti jej obklopovala už za jeho života. O tom svědčí nejen říšské annály, hovořící o nezvyklé náklonosti a úctě, kterým se Václav těšil na císařském dvoře a osobně u císaře Jindřicha Ptáčníka a prince Otty, ale i kroniky a třeba i Gumpoldova legenda, jejíž text v mnohém pozoruhodně připomíná anglická vánoční koleda. Ano, v oněch tvrdých a surových časech boje u nás nového křesťanského náboženství s přetrvávajícími pohanskými rity, zvyklostmi i pověrami, se musela osobnost Václavova jevit jako kombinace ztělesnění spravedlivého a vzdělaného (uměl i latinsky a řecky) vzoru biblických králů Šalomouna či Davida a zároveň tehdy velmi uctívaného bojovného archanděla Michaela s mečem. Nejen tedy, že byl zbožný, vedl asketický život, vstával na jitřní mše, sklízel révu na mešní víno a zakládal kostely, ale měl zjevně také dar charismatického působení na jiné. Dokázal se však zároveň postavit i do čela vojska. Vzpomeňme jen na pověst o Lucké válce, o svítícím kříži na přilbě Václavově a o poddání se protivníka Radslava a na následnou krátkou válku s Jindřichem Ptáčníkem. A také na svatováclavský praporec, pod nímž pak vedli naši panovníci vojska do boje.

Slavná socha sv. Václava od stavitele pražské katedrály Petra Parléře ve Svatováclavské kapli

Nacisté i komunistický režim si z Václava vybrali to se jim hodilo, třeba jeho poplatek 120ti volů a 500 hřiven stříbra, který ovšem platili za objektivně značnou suverenitu českých vládců už Karlovi Velikému od jeho tažení k nám v roce 805, což bylo potvrzeno i s výhodami i za jeho syna Pipina, jak naše poselstva občas připomínala. Václav jej musel platit Jindřichovi po vojenské porážce, Boleslav se pak po zavraždění Václava 28. září 935 vzepřel, ale už v roce 955 opět pomáhal císaři Ottovi proti Maďarům na řece Lechu.

Václav se ujal vlády v nejistých časech, kdy byl ještě v živé paměti vpád Maďarů do panonské nížiny a zničení téměř stoleté Velkomoravské říše v letech 904 – 907 a poté praktický návrat obyvatel k pohanství. Jaký kontrast s dobou jeho děda Bořivoje, kterého ve slavném sídelním Velehradě pokřtili za panování krále Svatopluka Cyrila a Metoděje. Po předčasné smrti otce Vratislava a regentství matky Drahomíry, kdy se po vymření francouzských Karlovců v Německu svářili vévodové a na jihu útočili Maďaři, se mladý Václavův český stát snažil ještě nesměle udržet vliv Slovanů v hranicích Velké Moravy a částečně také uspěl, ale plně to dokázal na více než půl století až za obou Boleslavů. Neschopný Boleslav III. ale pak v roce 999 ztratil Krakov a Češi a Slováci byli zároveň na dlouho rozloučeni. Shrnutí a podtržení, svátek sv. Václava je tedy po staletí oprávněně slaven jako připomínka státoporná i duchovní, čehož je ilustrací i skutečnost, že Karel IV. daroval o čtyři sta let později vylepšenou královskou korunu právě sv. Václavovi a postuloval její „propůjčování“ panovníkům. Věděl zjevně proč to činí... /jn/

*****

Správní rada Velehradu Vás srdečně zve na

tradiční Svatováclavskou slavnost,

v neděli 3.října 2010 od 11 do 19 hodin, která bude zahájena v 11.30 slavnostní bohoslužbou ve velehradské kapli (celebrant Otec Antonín Kocurek z ČR).

Po bohoslužbě bude podáváno občerstvení a odpoledne bude hrát cimbálová muzika Marty Janitorové a zatančí skupina Karpaty, kterou vede Joja Kovalčíková.

*****

*****

Z DOMOVA

Konference „KRAJANÉ A KULTURA“ v Praze

Počátkem letošního září jsem byl s manželkou v Praze. Setkali jsme se také se starým kamarádem Mirkem Krupičkou, který v devadesátých letech pracoval v Londýně v českém vysílání BBC a nyní je už řadu let ředitelem zahraničního vysílání Českého rozhlasu. Připomenul nám, že v příštích dnech bude v Národním muzeu v Praze probíhat konference KRAJANÉ A KULTURA pořádaná každoročně v České republice mezinárodním koordinačním výborem zahraničních Čechů.

Zajímalo nás to a další rozhovor skončil naším pozváním na konferenci, která začínala 6. září, s tím, že tam poskytneme informace o životě krajanů v Anglii a v Londýně, zejména pak o londýnském Velehradu.

Konference se sešla v pondělí ráno ve velkém sále někdejšího federálního národního shromáždění. Tato budova byla po řadu minulých let domovem Svobodné Evropy/Radia Liberty. V minulém roce byla předána Národnímu muzeu (historická budova Národního muzea je přímo naproti přes ulici).

Můj referát „Středisko Velehrad v Londýně“ se objevil na aktualizovaném programu pro druhý (závěrečný) den konference, přímo před závěrečnou diskusí.

Po úvodních proslovech jsme vyslechli přemýšlivou úvahu dr. Jiřiny Šiklové na téma „Krajané, exil a potřeba kultury“. Jiří Gruntorád pak přednesl velmi fundovaný přehled exilových vydavatelství a jejich činnosti. Obě tyto výrazné osobnosti, které se vyprofilovaly v disentu sedmdesátých a osmdesátých let, a jejich informace a myšlenky, naladily všechny přítomné na správnou „vlnovou délku“.

Dále pak následovalo asi dvacet referátů o jednotlivých společenstvích Čechů ve světě. V prvním dni převažovaly informace o Čechích v zemích východní Evropy (Rumunsko, Slovensko, Srbsko, Chorvatsko, Ukrajina, Bulharsko). Toto jsou většinou komunity původně vytvořené přesídlenci, kteří přišli z Čech před více generacemi. Fascinující se jevila již prostá skutečnost, že tito lidé po osmdesáti či stovraceti či více letech stále drží pohromadě, pěstují český jazyk a vlastní svébytnou kulturu. Situace v různých zemích se velmi liší. Tak např. v Chorvatsku má česká menšina zaručené zastoupení v parlamentu, v Banátu se Češi „drží“ jen s pomocí českého státu a i tak mnozí odcházejí do Čech za lepším životem.

Druhý den konference pak převažovaly informace o komunitách, které vznikly, nebo narostly následkem exilových vln, kterými se vyznačovala naše historie ve dvacátém století. Referáty se týkaly jednak evropských zemí (Švýcarsko, Švédsko, Rakousko), jednak USA a Austrálie. Ku konci došlo i na moji informaci o londýnském Velehradu. Připravil jsem si „tahák“ asi s dvaceti hesly. Byl jsem se svým povídáním sotva v polovině, když předsedající Dr. Krupička přede mne vsunul papírek „*máš ještě 4 minuty*“. Takže zbývající body jsem proletěl jako rychlík. Následovaly dva dotazy z publika „*zda je pravda, že londýnský Velehrad byl po smrti O. Langa „vytunelován“ nebo „převzat jakousi skupinou*“. Byl jsem rád, že jsem mohl všechny ubezpečit, že Velehrad pokračuje ve stejném smyslu a se stejnými cíli jak byl kdysi založen, a že jeho legální status v rámci britských zákonů je nezpochybnitelný.

Naše vystoupení vzbudilo dost zájmu, který se projevil i pozváním na „živý“ rozhovor ve vysílání ČT 24 a fejetonem v úterních Lidových novinách. Výsledkem této publicity bylo pak několik dalších kontaktů. Z nich stojí za zmínku zejména schůzka s velice iniciativní paní Leonou, která pak bez meškání založila v Praze „Klub přátel londýnského Velehradu“. Těšíme se na další setkání s pražskými kolegy, a hlavně na nápady a náměty pro budoucí spolupráci. Prosíme i čtenáře v Británii, aby se s námi podělili o své vlastní nápady v tomto směru.

Antonín Stáně (Trustee Správní rady St. Wenceslaus House – Velehrad)

Zpráva o založení Klubu přátel londýnského Velehradu (KPLV)

Začátkem září 2010 se ke mně náhodou dostaly noviny s článkem o organizaci Velehrad, která nabízí své služby a pohostinství krajanům v Londýně. Zaujalo mě především to, že poskytuje lidem konkrétní pomoc – ať už s ubytováním či s praktickými záležitostmi – tak i přívětivý prostor pro setkávání v neformálním prostředí. Domnívám se, že jde o velice zásluhnou činnost, a věřím, že my v České republice bychom rovněž mohli přispět svým dílem. Za tím účelem vznikl Klub přátel londýnského Velehradu, který má za cíl sloužit jako podpůrné společenství pro činnost londýnského střediska a podle možností a aktuálních potřeb centra organizovat pomoc. Přeji londýnskému Velehradu hodně úspěchů a těším se na spolupráci s krajany. *Leona Macháčková, info-kplv@seznam.cz*

*****

Správní rada charity Velehradu srdečně zve krajany na přednášku

PhDr. Jiřiny Šiklové CSc v sobotu 23 října 2010 ve 14.30 na Velehradě na téma

Můžeme být spokojeni po dvaceti letech od převratu?

(V čem jsme zklamáni a v čem jsme dobří po dvaceti letech)

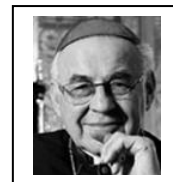
Dr. Jiřina Šiklová je významná česká socioložka, publicistka a bojovnice za spravedlnost a práva menšin. Dříve vysokoškolská učitelka, v roce 1969 propuštěna z KU, pak sociální pracovnice v Thomayerově nemocnici, 1981-82 vězněna a pak uklízečka, disidentka, signatářka a aktivistka Charty 77. V nedávných volbách kandidovala za Stranu zelených. Přednáška byla před časem odložena kvůli sopečnému popelu v ovzduší.

*****

*****

Návštěva Benedikta XVI. v Británii byla velkým úspěchem

Kardinál Vlk hodnotí papežskou návštěvu, které byl přítomen...

Asi největší a nejtěžší zahraniční cesta papeže Benedikta XVI. za jeho dosavadního pontifikátu - nedávná návštěva ve Skotsku a Anglii - skončila patrně největším úspěchem ze všech jeho misijních cest.

. Papež Pavel VI. udělal první kroky, když „opustil“ Vatikán, kde papežové po dlouhá staletí byli jako vězni své důstojnosti a spíše se slušelo je ve „splendid isolation“ jejich postavení navštěvovat, než že by se oni sami „vydali“ do světa. Znamení časů a naléhavost nové evangelizace však byly výzvou k sestoupení z jejich vysoké „katedry“ k osobnějším setkávání s církví a se světem. Dnes, kdy papežové běžně cestují po kontinentech, si už mnozí ani nevzpomenou, že tomu bývalo jinak a že dnešní papežové využívají s mimořádnou účinností tento velký osobní nástroj evangelizace.

. Nezapomenutelným pro mne zůstane zážitek z účasti na Světovém setkání mládeže v Manile na Filipínách, kde papež Jan Pavel II. shromáždil před svou „katedrou“ více než 5 milionů lidí - zatím asi největší shromáždění v dějinách lidstva... Ano, i při velkých možnostech dnešní komunikační techniky na dosažení lidí se naplňuje konkrétně Ježíšovo slovo: „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium“ (Mt 28,20). Je tím potvrzena skutečnost, že Ježíšovi záleželo na osobním a přímém kontaktu s člověkem.

. Nedávná čtyřdenní návštěva papeže Benedikta XVI. ve Velké Británii se těšila dlouhou dobu před i po značnému zájmu světových i domácích médií. Jistě zůstanou dlouho, nebo řekl bych spíše trvale předmětem hlubších reflexí nejen papežova slova, ale i jeho postoje a gesta, se kterými pracuje. Zvláště tato jeho cesta, které předcházelo v kontextu aktuální církevní situace mnoho negativních komentářů i protestů, si zaslouží hlubšího studia v souvislosti s celým jeho pontifikátem, v kontextu jeho dvou velkých encyklik „Bůh je láska“ a „Láska v pravdě“. Je velmi užitečné srovnávat zvláště ideovou linii posledních třech velkých apoštolských cest do Francie, do Česka a do Anglie, které sám papež v jednom okamžiku při své poslední návštěvě zmínil. Papež tu nestojí se zdviženým prstem a moralizující kritikou nad zkažeností světa, nýbrž s velkou inteligencí a diplomacií lásky ukazuje velmi konkrétně, nejen teoreticky, cestu do budoucna ve složité problematice dnešní společnosti. Křesťanství v jeho podání je pro člověka, pro jeho život, lidskou činnost vidí v perspektivě trinitární antropologie. Víra není jen otázkou jakéhosi náboženského vyžití na duchovní rovině, ale je velkým světlem a silou pro individuální život člověka, pro jeho život sociální a společenský, pro fungování společnosti, pro život světa. Právě toto připomíná papež s velkou autoritou a důrazem na pozadí konkrétní situace té které společnosti. Zvláště na pozadí aktuální společenské a duchovní atmosféry Anglie to mimořádně vyniklo... Papež sám charakterizoval svou návštěvu těmito slovy: „Vedl jsem dialog pomocí argumentů této

civilizace“. A to vystihuje stručně a pregnantně celou návštěvu.

. Proto je pozoruhodné i dnes srovnávat komentáře před návštěvou Anglie a situaci po ní. Papež sám v Anglii připomněl toto srovnávání před a po návštěvě ve Francii i v Česku: před návštěvou mnoho negativních hlasů proti papežovi, proti církvi - a po návštěvě se atmosféra změnila. Přesně tak tomu bylo i s návštěvou v Anglii.

. Vzpomeňme ale nejprve na dávnou minulost: Jindřich VIII. odtrhl Anglii, tamní katolickou církev, pro svoje osobní sobecké zájmy od univerzální církve. Je to poprvé od 16. století, co papež přijíždí do země oficiálně jako hlava státu Vatikán. Protože důvody rozdělení byly osobní, a nikoliv věroučné, zůstala velká blízkost obou církví. Na každoročním setkání biskupů různých křesťanských církví mám možnost hovořit s anglikánskými biskupy, nejen z Anglie, o vzájemných vztazích i o nejednotě uvnitř anglikánského společenství. Při tom si jeden z nich povzdechl: „Když vy máte papeže...“, jakoby řekl: vy máte jednotící autoritu. Měl jsem také vícekrát možnost se při setkáních zúčastnit anglikánské bohoslužby. Kdyby při ní byl člověk, který není v této oblasti zcela doma, jistě by nepoznal, že nejde o mši katolickou, ale anglikánskou.

. Hlavou anglikánské církve zůstal panovník, dnes konkrétně královna Alžběta II. Důležité změny v životní praxi anglikánské církve, například rozhodnutí o kněžském svěcení žen, musí schválit parlament a královna. Duchovní, nikoliv církevně právní a věroučnou autoritou všech anglikánů na celém světě je arcibiskup z Canterbury Rowan Williams. Při odtržení Anglie se panovník posadil na místo papeže. Tehdejší doba, charakterizovaná silnou přítomností církve ve společnosti, vyžadovala určitou „viditelnou“ nejvyšší autoritu.

. První návštěva římského papeže v Anglii se uskutečnila v roce 1982, kdy Jan Pavel II. při neoficiální, to znamená „jen“ pastorační návštěvě, vstoupil jako papež, ne jako hlava státu Vatikán, po zhruba 450 letech na půdě Anglie. Setkal se s tehdejším westminsterským arcibiskupem kardinálem Humem, věřícími a biskupy katolické církve, ale také s biskupy anglikánskými, nikoliv se státními představiteli. Touto návštěvou bylo dokončeno obnovení diplomatických vztahů se Svatým stolcem, o kterém se začalo mluvit v r. 1914.

. Poněvadž anglikáni nemají jednotnou autoritu ve věcech víry, často se v některých otázkách praktického církevního života vyvíjejí jednotlivé části zhruba 77 milionového světového společenství anglikánské církve, které mají své vlastní představitelky a jsou do značné míry nezávislé na centrálním londýnském vedení, poněkud samostatně a odlišně. Zhruba jednou za pět let se představitelé jednotlivých částí světového anglikánského společenství scházejí ve svém londýnském centru v paláci Lambeth na celoanglikánské *Lambeth Conference*, kde se řeší základní společné záležitosti.

>>>>>>>>

*****

SVU -- Britská skupina Československé společnosti pro vědy a umění
Zve všechny krajany na pravidelnou přednášku v sobotu 30. října ve 14.30 hodin na Velehradě

HANA WILSON bude hovořit na téma BRITSKÉ NARROW BOATS

Po přednášce vždy debata a občerstvení. Všichni jsou srdečně zváni. Informace na nástěnce Velehradu, na tel.čísle 020-7727-7849 nebo u předsedy Milana Kocourka 01932-259-616

*****

*****

Návštěva papeže Benedikta XVI. v Británii byla úspěchem... (pokračování ze str.3)

Taková konference se v Londýně sešla vloni. Hrozil totiž rozpad anglikánského společenství kvůli příliš liberálním a sekularizovaným postojům značné části církve, kvůli potratům, homosexualitě, antikoncepci, svěcení žen i na biskupy a jiným podobným problémům v dnešním sekularizovaném světě. Některé anglikánské diecéze, zvláště v Kanadě a především v Africe, se chtěly od jednoty společenství oddělit a stát se samostatnými a na sekularizované většině církve nezávislími. Arcibiskupovi Williamsovi se sice podařilo velké veřejné rozštěpení oddálit tím, že se konference o žádné jednotné rozhodnutí v uvedených věcech nepokusila a jednotliví účastníci byli vyzváni, aby ještě se svými odlišnými rozhodnutími a postoji ve svých domácích církvích počkali. Tuto dohodu však mnozí nedodrželi, a tak dochází k postupnému drobení církve. Proto se také loni velká skupina anglikánů odtrhla a žádala o přijetí do katolické církve. Její věroučné postoje jsou jim bližší než některé sekularizované postoje v anglikánské církvi. K ní se v Británii hlásí asi 22,5% populace a žije tam asi 5,3 milionů katolíků, tedy asi 10 %.

Uvedené problémy v anglikánské církvi naznačují i společenskou, názorovou a myšlenkovou situaci v celé britské společnosti, která je do značné míry ateistická. 43,2 % obyvatelstva se k žádnému náboženství nepřihlásilo. Je tu tedy dvakrát více ateistů než anglikánů. Z této církevní a společenské situace je možné snadno pochopit výsledky různých průzkumů, komentářů a názorovou atmosféru před papežovou návštěvou. Se značnou ateizací, liberalizací a sekularizací společnosti zmizelo i někdejší příslovečné anglické gentlemanství. A tak je pochopitelné, že zapřisáhlí ateisté, jako je profesor oxfordské univerzity Richard Dawkins nebo známý žurnalista Christofer Hitchens a další, žádali v petici 50 známých osobností, aby vzácný host, kterého královna pozvala do Anglie, byl hned po příjezdu zatčen nebo aby byl prohlášen za nežádoucí osobu. Kultura anglických ateistů, soustředěných v „Národní sekulární organizaci“, kteří si říkají „humanisti“, vede k netoleranci a nesmiřlivosti a ostře kontrastuje právě s postojem papeže, který se vypravil na návštěvu do „jámy lvové“ (jak napsal historik Šebek v MF Dnes, nebo i jiné články s tituly jako „Bitva o Anglii“ a pod.) a podává ruku k dialogu, i když se může setkávat s kritikou a nevlídností. Tito humanisti, kteří sami ostře, nevybíravě a mnohdy nepravdivě kritizují papeže a církev, nedovolují, aby se jich a jejich názorů někdo dotýkal. Některé jimi inspirované protesty neměly kulturní úroveň, která by odpovídala anglické tradici. Ve svých výrocích, heslech a kritice nechtějí uznat, že i papež má právo mít své názory a hlásat je. Jakoby chtěli papežovi uprát to, co si sami nárokují, totiž svobodně myslet. Ateismus často - jak jsme to na vlastní kůži zažili v době komunismu - zaslepuje a brání najít pravdu. Ale systémy netolerance a nepravdy, které se v minulém století rozvinuly do totalitární podoby, se zhroutily a ukázaly, že tento styl života není pro člověka natrvalo přijatelný a únosný. Podobný styl kultury života, který dějiny odsoudily, otevírá Evropu, která popírá své křesťanské kořeny, islámu, kterým je ohrožována. Kdo se nepoučil z dějin, musí znovu udělat nepříjemnou zkušenost se svou neblahou minulostí. Tato situace Evropy je pro lybijského diktátora Kaddáfího inspirací, že se odvažuje přijít do centra křesťanství, aby pod okny Vatikánu hlásal islám a veřejně vyzýval Evropu

ke konverzi k islámu. Je tomu však také možno rozumět i jako výzvě, aby se Evropa otevřela náboženským hodnotám, kterých se zřekla.

Zřeknutí se křesťanských kořenů života v Evropě ostatně ukazuje v současnosti na francouzském příkladu, že bez jasné přijatých duchovních hodnot nepomohou ani někdejší známá a tolik oslavovaná hesla Velké francouzské revoluce „volnost, rovnost, bratrství“, která jsou dnes v jejich samotné kolébce bez křesťanského duchovního základu v troskách - viz Sarkozyho plány na vystěhování rumunských a bulharských Romů. (Před tím v Itálii Berlusconiho „romský pogrom“). Velká hádka v Bruselu! „Bída současné Evropy“, napsal výstižně jeden žurnalista. Evropa se sama lekla své tváře. Na čem tedy postavíme sjednocenou Evropu?

Papež svou misí v Anglii, která měla zřetelný cíl spojování a budování mostů, dělá obrovskou službu Evropě a Anglii zvláště svou tolerancí a smiřlivostí, respektující svobodu druhých. Pokorným uznáním vlastních chyb církve dává vzor, jak se podívat pravdě do očí a přijmout i nepříjemnou pravdu. Schopnost uznání vlastních chyb a omylů, konat pokání - to je počátek nápravy.

Papež nekritizoval anglickou společnost ve stylu užívaném anglickými „humanisty“, ale při svém příjezdu viděl mnohé rysy společenské skutečnosti pozitivně. Diplomatically vyjádřil narážku na nevhodný sekularismus a zničitelný relativismus a vyslovil svou radu: „Spojené království se dnes snaží být moderní a multikulturní společností. Kéž si při tom podnětném úkolu uchová úctu k oněm tradičním hodnotám a kulturním výrazům, kterých si agresivnější formy sekularismu neváží ani je netolerují“.

Papež mluvil o tom, jak je křesťanství inspirující pro společnost, pro mezilidské vztahy, pro kulturu. Náboženství je skutečnou zárukou pravé svobody a vzájemné úcty. Vede nás, abychom v každém viděli bratra a sestru. Proto je nebezpečné vytěšňovat tyto hodnoty jen do soukromé sféry a privatizovat je. Hrozí diktatura relativismu...

Papežovy projevy mají trvalou hodnotu pro současný svět. Jsou k dispozici v anglické verzi na www.thepapalvisit.com (i s videonahrávkami) nebo v italské verzi na www.vatican.va anebo v české verzi na stránkách vatikánského rozhlasu www.radiovaticana.cz a kromě toho i na webových stránkách České biskupské konference www.cirkev.cz. Také ČT24, televize Nova a Proglas tu veřejnosti opravdu posloužily.

Já jsem se zúčastnil v neděli mše blahořečení kardinála Johna Henry Newmana v Cofton Parku v Birminghamu, kde světec žil a zakládal oratoria sv. Filipa z Neri. Beatifikaci vykonal výjimečně papež sám, i když je v církvi zvyk, že tento nižší stupeň svatořečení konávají většinou církevní osoby níže postavené. J. H. Newman, i když konvertita z anglikánství ke katolictví, byl pro svou duchovní a intelektuální teologickou velikost významným spojovacím ekumenickým článkem mezi anglikány, kteří si ho velice vážili, a katolíky. Svým teologickým myšlením předběhl svou dobu a je svým myšlením papeži velice blízko. Z těch všech důvodů se ujal blahořečení v Anglii sám papež, a tento čin zcela zapadal do linie a cílů jeho cesty. Velice výstižně nového blahoslaveného charakterizoval nadpis velmi zasvěceného článku Davida Petry v Lidových novinách s titulkem „Kardinál, jenž hledal a nebál se najít“.

*****

British, Czech and Slovak Association zve na diskusní večer s britskými akademiky na téma

The Czech and Slovak elections and their aftermath

v pondělí, 25. října v 17.15 ve School of Slavonic Studies, 16 Taviton Street, London

a na pravidelné měsíční setkání členů a přátel „Get to know you“ ve středu 13. října mezi 7 - 11 hodinou v Čs. nár. domě, 74 West End Lane, London NW6 (metro West Hampstead).

Podrobnosti o členství a programu na internetové adrese bcsa@bcsa.co.uk nebo na adrese BCSA, 643 Harrow Road, Wembley HA0 2EX, případně telefonicky na 0208-902-0328 či faxem 0208-795-4875

*****

*****

Návštěva papeže Benedikta XVI. v Británii byla úspěchem... (pokračování ze str.4)

Vše se odehrávalo pod širým nebem: prostor parku, kam se dle fundovaných odhadů vejde až 65 tisíc lidí, byl zcela zaplněn. Přítomní se velmi aktivně účastnili bohoslužby společnými zpěvy a modlitbami. Asistence kolem papeže vybraná z domácích věřících byla výmluvná. Bylo v ní hodně černých tváří jakoby na svědectví: u nás v církvi diskriminace podle barvy pleti nemá místo. V asistenci byla i většina mladých děvčat, jakoby měla být dána odpověď na některé kritiky a požadavky větší účasti žen v církvi. Totéž platilo i o věřících, kteří předčítali Písmo při bohoslužbě slova, četli přímlyvy a přinášeli obětní dary. Celá bohoslužba probíhal v rodinném duchu vřelého přijetí Benedikta XVI.

Ve svém kázání papež neopomenul hned na začátku zmínit blízké Coventry, které bylo za války zcela zničené, a 70. výročí bitvy o Anglii. Bylo to znamení, že papež nemá na mysli jen vlastní záležitosti, ale žije s touto zemí. Připomněl další světce Anglie a mluvil pak o blahoslaveném, zvláště vyzdvihl to, čím ve svém životě i při své teologické práci žil: vztah víry a rozumu. Připomněl, že heslo jeho cesty „od srdce

k srdci“ pochází právě od Newmana, z jeho vztahu k Bohu v modlitbě. S nějakými většími protesty jsem se zde nesetkal. Když jsme se vraceli z bohoslužby, zahlédl jsem z okna autobusu na okraji parku asi 5-6 plakátů s různými hesly. Byla tu skupina asi 30-50 protestujících.

Všechny projevy, které papež v Anglii pronesl, byly velkou evangelizací celé společnosti a postupně papeži získaly sympatie, takže protestní akce ve srovnání s touto papežovou mohutnou „bitvou o Anglii“ ztrácely na významu a jevíly se jako dosti nepatřičné.

Odborníci se jistě postupně chopí všech těchto projevů a rozeberou jejich veliký význam teologický, pastorační, ekumenický i politický. Pro každého čtenáře je k těmto materiálům přístup na výše citovaných internetových stránkách a hodí se jako četba, která přináší hlubokou útěchu a velkou posilující naději. Ukazují, že právě křesťanství má velkou sílu dát dnešnímu rozbitému a dezorientovanému světu směr a ukazovat cestu do budoucna. (Z kardinálový webové stránky s laskavým souhlasem. Nepatrně zkráceno)

Z LONDÝNA

THE TIES THAT BIND, aneb zajímavé symposium o válečné spolupráci...

Britští, polští, čeští a slovenští historikové se sešli 10.zářím v prostorách londýnského slovenského velvyslanectví k symposiu o spolupráci jejich exilových vlád i ozbrojených sil v Británii během Druhé světové války v roce 70. výročí oněch událostí a letecké Bitvy o Británii. Symposium pod výstižným názvem „The ties that bind“ se konalo pod záštitou velvyslance Michaela Žantovského, velvyslanců Slovenska a Polska a rektora University College London a umožnilo účast nejen dvěma desítkám odborníků, kteří přednesli příspěvky ve třech panelech, ale i půl druhé stovce dalších účastníků shromážděným v prostorném sále.

Diskuse symposia byly tématicky rozděleny do tří skupin. Pojednávaly o vojenském a politickém významu Bitvy o Británii, o vzniku a budování exilových vlád v Londýně a o dnešním pohledu na tehdejší události z perspektivy odstupu sedmdesáti let. Za nejzajímavější a nejfundovanější považovali dotázaní účastníci projevy nejen čestného hosta českého původu, tedy profesorky Georgetownské univerzity a bývalé americké ministryně zahraničí dr.Madeleine Albrightové. Ocenili i podnětné projevy českého ministra obrany Alexandra Vondry, profesora Vojtěcha Mastného z Curyšského Centra pro bezpečnostní studie, dr. Petra Nevilla z Westminsterské univerzity, dr. Martina Browna z Americké mezinárodní univerzity v Londýně, profesorky Anity Prazmowské z LSE či dr.Víta Smetany z Institutu současné historie ČAV, a zaujala je i většina dalších příspěvků. Ozvala se i kritika několika slabších a jednoho, který vyzněl velmi rozpačitě pro značnou zaujatost a byl jinými řečníky po zásluze „rozcupován“. Osvěžením byl naopak příspěvek poslance britského parlamentu Grega Handse, který studoval Češtinu u Karla Brušáka a předsedá parlamentní skupině pro ČR a SR, takže je dobře informován o našich záležitostech.

dr.Madeleine Albright

Diskuse symposia potvrdily řadu faktů válečné doby i názorů na její protagonisty, včetně rychlého zhroucení Francie, peripetií procesu uznávání exilových vlád, časté slabosti a nerozhodnosti prezidenta Beneše, zejména po návštěvě v Moskvě v roce 1943, ale i Stalinův tvrdý tlak na spojence ohledně Polska směřující k neuznání jeho londýnské exilové vlády a podobně. Dr. Albrightová zas vyzdvihla zásluhy prezidenta T.G.Masaryka o celý region v kontrastu s vlastními prožitky coby válečného dítěte v Londýně a s pozdějšími studii událostí. Po ukončení programu pak novinářům sdělila nejen své dojmy ze symposia, které považovala za velmi přínosné pro popularizaci našich zemí v Británii, ale i názory na některé globální problémy dneška. Účastníci se pak odebrali do prostor českého velvyslanectví, kde shlédli výstavu cenných válečných fotografií a memorábilů našich letců.

Škoda jen, že se obě naše velvyslanectví britským účastníkům více nepochlubily ohledně role našich letců v Bitvě o Británii. Treba „jen“ vytištěným faktografickým seznamem naší účasti nejen v našich, ale i v britských perutiích a podobně, který by byl součástí rozdáváných materiálů, nebo by jej mohli třeba nalézt na sedadlech, jak se to dělá. Jak se totiž ukázalo v diskusích, zejména mladší britští historikové vědí dost o stále připomínaných Polácích, zatímco o nás zjevně slyšeli jen málo. Možná by také stálo za to vydat texty symposia jako sborník. /jn/

*****

Sväté omše našej londýnskej komunity

Kostol (Our Lady of La Salette and St. Joseph), 14 Melior Street, London SE1 3QP, najbližšia stanica metra London Bridge: Nedeľa 13.00 a 19.30, Streda 19.30, Piatok s angl. farnosťou

Sviatosť pokánia (svätá spoveď) - pred i po každej svätej omši a taktiež po dohovore s duchovným otcom.

*****

*****

Z DOMOVA

Dobrý vývoj slovenskej ekonomiky

Slovenská národná banka navýšila tohtoročný odhad rastu ekonomiky na 4,3 percent. Po rastu o 4,8 percent v prvom štvrtroku dosiahol rast v druhom štvrtroku 4,7 - pre budúci rok však banka zmiernila výhľad na 3 percenta.

Nové štatistiky slovenského a českého štatistického úradu ukazujú, že platy na Slovensku sa priblížily českým s priemerom 957 euro mesačne v Česku a 758 euro na Slovensku, t.j. 84 percent.. Počet Slovákov pracujúcich v zahraničí sa zvýšil o 5900 na 130.000 ľudí a najviac ich pracuje práve v Česku s podobnými cenovými hladinami...

Z NAŠÍ POŠTY...

Postřehy návštěvníka londýnského Velehradu

Patřím mezi občasně návštěvníky londýnského Velehradu, který čas od času zavítá z vlasti mezi své krajany. Je nutné dodat, že moje návštěvy byly možné až od dob svobodného Československa, tady mezi krajany ještě nedošlo k rozdělení federace, ani roku 2010. Moje minulá návštěva byla ku příležitosti 80.narozenin otce Langa, potom následovalo několik náročných let v mém osobním životě. A tak až v letošním roce jsem našel čas, ale to už jsem otce Langa mohl navštívit pouze na hřbitově v Mordenu.

Na londýnském Velehradu jsem se letošního roku ubytoval poprvé, v minulých letech jsem byl vždy ubytovaný mimo. Na Velehrad mi utkvěly vzpomínky z minulosti...i na budoucnost? Hlas duchovního otce se rozléhal až do nejvyššího patra: „Jdeme na mši svatou!“. To zpravidla krácel po schodech ke kapli. Bylo to třikrát týdně v 18.50, čtyři dny v týdnu v 17.20, vždy 10 minut před zahájením pobožnosti. Kaple byla vždy téměř plná. Po mši svaté u čaje ve společenské místnosti se vzpomínalo, starousedlíci připomínali krajanské aktivity i potřeby a turisté dostávali potřebné informace všeho druhu. To byl duchovní obrovských spirituálních, pastoračních i lidských kvalit. Cítil jsem obrovský význam těchto setkání pro všechny zúčastněné. České křesťanství žije! Česká katolická komunita se realizuje sounáležitostí, přátelstvím a pomoci bližnímu. Je tady realitou. To byl duchovní otec Lang, blahé paměti.

Ted, v červnu 2010 však Velehrad vypadá úplně jinak. Starousedlíci již v domě nejsou, dům se změnil na ubytovnu, ale s bezporuchovými ubytovacími procedurami díky Ditě, Danielovi, Mirce a Milošovi na jedničku. Setkávání krajanů se díky pečlivé starostlivosti a díky organizačním vlohám Ludmily Stane (sekretářky Správní rady), Správní radě a ostatním členům Velehradského Výboru realizují. Měl jsem to štěstí zúčastnit se jedné z nich, vzpomínkové akce na otce Langa. Děkuji Bohu, za tuto příležitost. Hojnost počtu a otevřenost účastníků mě uklidnily v obavě nad zánikem československé komunity v Londýně. Tedy, národní komunity existují, slovenská se navíc shromažďuje kolem Slovenského centra.

Přesto jisté obavy existují. Uvolněné místo duchovního pastýře České katolické komunity skýtá různé, ne vždy příznivé možnosti. Jedna z nich je změna na pouhou Českou komunitu. Avšak duch krajanů a jejich aktivity nasvědčují požadavku na zachování i religiozní příslušnosti. Onoho vzpomínkového dne i mezi mladými migračními krajany zazněla vzpomínka či dohoda na setkání v příštím týdnu na omši svatej u London Bridge a naděje, že bude na Velehradě také letos Svatováclavská slavnost se mši svatou. Stále existuje de facto Česká katolická komunita. Je v lidských záměrech implantovaných z vnějšku změnit komunitu s desetimilionovou populací ve vlasti na komunitu pouze v národní? Mají se v demokratickém politickém systému zrealizovat dávné nedemokratické sny o atheistickém národu? Věřím, že tomu tak nebude. Ustanovením stálého českého duchovního by se Česká katolická komunita stala živou, přestože otec Lang nastavil laťku příliš vysoko. Pamětníci již pomalu odcházejí, avšak není dobré podceňovat národní paměť!

Všechny účastníky zdraví lyko@volny.cz

Nenechte si ujít, aneb kultura v říjnu v Londýně ve zkratce...

- * 1. a 5.října se budou konat další představení Janáčkovy opery Věc Markopulos v ENO Coliseum pod taktovkou Sira Richarda Armstronga a s Amandou Roocroft v roli Emilie Marty.
- * 10.října zahraje v 11 hodin Wihanův Kvartet Dvořákův Smyčcový kvartet č. 14 v A dur v Blackheath Halls, London.
- * České filmy režiserů Tomáše Mašína a Jana Švankmajera budou promítány 15.- 28. října na London Film Festival.
- * Janáčkova Hlaholská mše a Dvořákův Houslový koncert provede London Symphony Orchestra 10.-12. října v Barbicanu pod taktovkou Gavina Plumleyho. První koncert je nazván LSO Discovery Day „Janáček“.

*****

Slovenské centrum Londýn

Pomáha Slovákom vo Veľkej Británii pri hľadaní si práce a ubytovania, poskytuje užitočné rady pre život a štúdium v Británii a v neposlednom rade disponuje možnosťami, ktoré pomáhajú rozvoju slovensko-britských vzťahov vo všetkých sférach (podnikateľskej, sociálnej, kultúrnej, atď').

<http://www.slovenskecentrum.sk>

*****

Vydáva Správní výbor Velehradu-St. Wenceslaus House Charity; rediguje v navázání na tradice Věstníku a Londýnských Listů J.M.P.Jún

ZÁŘÍ

Můj bratr dooral a vypřáh koně.

A jak se stmívá,
věrnému druhu hlavu do hřívý
položil tiše, pohladil mu šíji
a zaposlouchal se, co mluví kraj.

Zní zvony z dálky tichým
svatvečerelem;
Modlitba vesnic stoupá
chladným šerem.
Duch země zpívá: úzkost, víra,
bolest
v jediný chorál sily se a letí
k věčnému nebi.

**Svatý Václave, nedej
zahynouti**

nám ni budoucím.

Karel Toman, ze sbírky *Měsíce*